

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 101/07-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. mája 2007 predbežne prerokoval návrh Ing. V. S., B., zastúpeného advokátom JUDr. P. H., B., na preskúmanie rozhodnutia Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií sp. zn. VP/99/06-K z 29. januára 2007 a takto

r o z h o d o l :

Návrh Ing. V. S. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnený.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bol 14. mája 2007 doručený návrh Ing. V. S., B. (ďalej len „navrhovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. P. H., B., na preskúmanie rozhodnutia Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií (ďalej len „výbor“) sp. zn. VP/99/06-K z 29. januára 2007. V návrhu navrhovateľ žiadal, aby ústavný súd napadnuté rozhodnutie výboru preskúmal a následne zrušil.

V rámci odôvodnenia svojho návrhu navrhovateľ uviedol nasledovné: *«Do funkcie člena V.(- v skratke aj V.) som bol rozhodnutím P. vymenovaný (bez mojej prítomnosti) dňa 18. 08. 2006.*

Avšak vymenovanie do funkcie orgánom na to príslušným nebolo a nemohlo byť

totožné s ujatím sa výkonu funkcie samotným nominantom, bolo len jeho zákonným (objektívnym dispozičným) predpokladom, ktorý založil možný začiatok funkčného obdobia nominanta, pričom na riadne „ujatie sa výkonu funkcie“ mali byť splnené ďalšie zákonné podmienky (o tom ďalej v texte).

O svojom vymenovaní do funkcie som sa riadne dozvedel dňa 21. 08. 2006. kedy sa uskutočnilo z organizačného podnetu viceprezidenta Prezídia a predsedu V. Ing. A. H. zvolané stretnutie nominantov, na ktorom som si prevzal menovací list Prezídia F. - oznámenie o menovaní do funkcie člena V.

Po prevzatí menovacích listín aj ďalšími kolegami, predseda V. Ing. H. následne konštatoval, že všetci prítomní desiatí nominanti za členov V. prevzali svoje menovacie dekréty, čím vyjadrili súhlas zo svojim menovaním a V. sa týmto konštituoval a stal uznášaniaschopným. Následne a bezprostredne po tom, toho istého dňa 21. 08. 2006 na návrh predsedu zasadol V. (evidovaný ako na 39. riadne zasadnutie V.) prvý krát v tomto novom zložení a ako prvý akt rozhodovania si zvolil zo svojich radov dvoch podpredsedov do svojho štatutárneho orgánu. Účelom tohto aktu bolo dokončenie kreovania funkcionárov V. pre úplne konštituovanie výboru a tiež sformulovanie návrhu na zápis zmien v štatutárnom orgáne F. v Obchodnom registri (predseda zvolený v NR SR, dvaja podpredsedovia zvolení v samotnom VV, spolu 11 členov VV).

V bode rôzne programu rokovania V. dňa 21. 08. 2006 (bez zápisu uznesenia) viceprezident prezídia a predseda V. Ing. A. H. a zvolený podpredseda V. JUDr. D. L. informovali, že členovia V. sa majú stať zamestnancami F. a tiež sa neformálne dohodlo, že deň nástupu do práce so vznikom pracovného pomeru a uzavretím príslušnej pracovnej zmluvy s F., ktorý mal byť aj dňom riadneho ujatia sa výkonu menovanej funkcie bol dohodnutý na neskorší termín, a to na deň 01. 09. 2006.

Kvôli úplnosti k veci ešte poznamenávam ďalšiu skutočnosť, ktorá sa stala následne. Ešte v ten istý deň 21. 08. 2006 Ing. A. H. sa funkcie viceprezidenta P. vzdal listom, ktorý bol doručený predsedovi Národnej rady SR dňa 23. 08. 2008. Nástupca, nový viceprezident P. Ing. V. K. bol zvolený v NR SR dňa 05. 09. 2006. Až následne po jeho zvolení a fyzickom ujatí sa vykonávania funkcie viceprezidenta Prezídia a predsedu V. boli neskôr dňa 11. 09. 2006 podpísané pracovné zmluvy s nominantami na členov V.».

Navrhovateľ argumentuje ďalej tým, že:

«Štatút F., schválený v Národnej rade SR dňa 8. 6. 1994 a platný aj v súčasnosti, vychádzajúc z uvedeného zákona č. 92/1991 Zb., takisto v svojom čl. 11 ods. 4 v druhej vete určuje: „Všetci členovia Výkonného výboru sú zamestnancami fondu“. (...)

V tejto súvislosti Pracovná zmluva medzi F. ako zamestnávateľom a mnou ako nominovanou osobou do „verejnej funkcie“ člena výkonného výboru bola podpísaná dňa 11. 09. 2006, pričom vznik pracovného pomeru bol v zmluve dohodnutý a určený v jej čl. 1, na deň 01. septembra 2006, takto:

(...) V úvode Pracovnej zmluvy sa zmieňuje, že bola uzavretá v súlade so Zákonníkom práce. Zákon č. 311/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov (- v skratke aj Zákonník práce), v § 42 ods. 2 ustanovuje smerodajnú súvislosť medzi vymenovaním, vznikom pracovného pomeru a následným ujatím sa funkcie:

„Ak osobitný predpis ustanovuje voľbu alebo vymenovanie ako predpoklad vykonávania funkcie štatutárneho orgánu ..., pracovný pomer s týmto zamestnancom sa zakladá písomnou pracovnou zmluvou až po jeho zvolení alebo vymenovaní.“

V zmysle čl. III. Pracovnej zmluvy som zaviazaný a povinný dňom, kedy mi vznikol pracovný pomer (t. j. s účinnosťou odo dňa 01. 09. 2006) riadne vykonávať práce, ktoré sú pre danú funkciu stanovené zákonom, vnútroorganizačnými predpismi a pracovnoprávnymi predpismi.

Ďalej presne, výstižne a systémovo túto právnu premisu a konštitučnú previazanosť vyjadruje aj platný PRACOVNÝ PORIADOK F. - zo dňa 30. 05. 2006, kde je stanovené:

a) v jeho článku VII ods. 3 špecificky takto:

„Pracovný pomer členov výkonného výboru vznikne na základe pracovnej zmluvy až po ich vymenovaní Prezidiom fondu - zákon č. 92/1991 Zb., § 32, ods. 1., v znení neskorších predpisov a čl. 9 Štatútu fondu...“

b) v jeho čl. VII ods. 1 vo všeobecnosti takto:

„Pracovný pomer vzniká odo dňa, ktorý bol dohodnutý v pracovnej zmluve ako deň nástupu do práce“. (...)

Na to, aby sa členovia V. mohli riadne ujať výkonu svojej funkcie, museli splniť dve (súbežne stanovené) podmienky, a to:

(1) byť menovaní Prezídiom F. do funkcie člena V. a zároveň

(2) sa stať zamestnancom fondu, čiže uzavrieť pracovnú zmluvu, znejúcu na danú funkciu s dohodnutým určitým dátumom nástupu do práce,

t. j. so stanovením dňa začatia vykonávania určenej funkcie, čo je rovné aj ujatiu sa výkonu verejnej funkcie.

Tieto dve podmienky vyplývajú priamo zo zákona č. 92/191 Zb. a takisto zo Štatútu F. Menovaný člen Výkonného výboru F. bez vzniku pracovného pomeru s F. nemôže riadne vykonávať svoju funkciu a teda sa jej ani inak „ujat“.

Hoci ústavný zákon nerozlišuje a priamo nepodmieňuje výkon funkcie výkonom pracovného pomeru, z dikcie jeho čl. 2 - Pôsobnosť zákona, však vzhľadom na predvídanie mnohopočetnej možnej odlišnosti podmienok, za akých veľké množstvo funkcionárov taxatívne menovaných v ods. 1, písm. a) až zk), začnú vykonávať svoju verejnú funkciu (v rôznych pracovných pomeroch - ako zamestnanci štátnych organizácií, úradov, súdov, verejno-právnych organizácií, štátnych podnikov, obchodných spoločností alebo aj bez zamestnaneckého pomeru v orgánoch verejnoprávných organizácií, štátnych podnikov, obchodných spoločností, atď.)

Z veľkého množstva rôznoobrazností osobitných podmienok, kde a ako sa ujímajú verejní funkcionári svojich funkcií je zrejmé, že vždy v každom jednotlivom prípade u každej organizácie sa musí posudzovať osobitný (odlišný) spôsob ujatia sa výkonu funkcie.

Z toho ale vyplýva, že veci a pomery, ktoré ak nerieši samotný ústavný zákon č. 357/2004 Z. z., a riešia iné zákony, napr. zákon č. 92/1991 Z., alebo Zákonník práce, majú sa ďalej riadiť týmito zákonmi v právnej súvislosti s daným ústavným zákonom.

Špecifikom pomerov F. v zmysle § 35 zákona č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby, v znení neskorších predpisov, je, že člen F. musí byť najprv menovaný P. do uvedenej funkcie a zároveň (t. j. následne) sa musí stať zamestnancom fondu, čiže uzavrieť s fondom pracovnú zmluvu podľa Zákonníka práce. Až vznikom pracovného pomeru dňom 01. 09. 2006 kandidáti (nominanti) na členov V. splnili uvedené dve (súbežné) podmienky a nadobudli právnu istotu (a kompetenciu), že sa stali riadnymi a plnoprávnymi členmi výboru so všetkými právami a povinnosťami, ktoré im z ich funkcie vyplývajú.

Z Rozhodnutia Výboru NR pre nezlučiteľnosť funkcií nevyplýva, že by Výbor sa

vysporiadal s týmto špecifikom ujatia sa výkonu funkcie u členov V.. Vnímať vymenovanie do funkcie ako zároveň ujatie sa výkonu funkcie, keď ďalšie formálno-právne podmienky zo zákona (ešte) a tiež de-facto neboli splnené, a preukázateľne boli splnené neskôr, je nielen nemiestnym zjednodušovaním ale možno aj obchádzaním ďalších právnych skutočností, čo nie je dost' dobre možné ani náležité.».

Navrhovateľ je preto toho názoru, že zákonom ustanovenú 30-dňovú lehotu dodržal. Poukázal však na to, že rozhodnutie výboru sp. zn. VP/99-06-K z 29. januára 2007 nebolo prijaté v zákonom ustanovenej 60-dňovej lehote, t. j. výbor sám nerešpektoval procesnú lehotu toho istého zákona ustanovenú pre jeho vlastné rozhodnutie vo veci.

II.

Podľa uznesenia sp. zn. PLZ. ÚS 1/07 z 2. mája 2007 prijatého podľa § 6 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) o zjednotení odchylných právnych názorov senátov ústavného súdu na konanie vo veciach podľa čl. 9 a nasl. ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ústavný zákon o ochrane verejného záujmu“) sa na toto konanie vzťahuje § 25 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého sa každý návrh predbežne prerokuje.

Podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je

zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Podľa § 73a ods. 1 zákona o ústavnom súde sa konanie o preskúmaní rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov začína na návrh verejného funkcionára, ktorého sa týka rozhodnutie orgánu, ktorý vykonáva konanie o návrhu vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov podľa ústavného zákona o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov.

Podľa § 73b ods. 2 zákona o ústavnom súde o návrhu koná a rozhoduje senát ústavného súdu na neverejnom zasadnutí.

Podľa § 73b ods. 3 zákona o ústavnom súde ak senát ústavného súdu zistí, že konanie verejného funkcionára je v rozpore s ústavným zákonom o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov, rozhodnutie orgánu svojím uznesením potvrdí. V opačnom prípade napadnuté rozhodnutie orgánu senát ústavného súdu nálezom zruší.

Podľa § 73b ods. 4 zákona o ústavnom súde rozhodnutie ústavného súdu je konečné.

Podľa čl. 10 ods. 2 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu dotknutý verejný funkcionár môže podať návrh na preskúmanie rozhodnutia výboru na ústavný súd v lehote 30 dní odo dňa doručenia rozhodnutia, ktorým bola vyslovená strata mandátu alebo funkcie, alebo do 30 dní odo dňa doručenia rozhodnutia podľa čl. 9 ods. 10 tohto ústavného zákona, ktorým bolo rozhodnuté o pokute voči verejnému funkcionárovi. Podanie návrhu na preskúmanie rozhodnutia výboru má odkladný účinok. Ústavný súd rozhodne o tomto návrhu do 60 dní odo dňa jeho doručenia. Konanie o preskúmaní takéhoto rozhodnutia pred ústavným súdom upravuje ústavný zákon o ochrane verejného záujmu a zákon o ústavnom súde. Rozhodnutie ústavného súdu je konečné okrem rozhodnutia podľa čl. 12 ods. 2.

Z priloženej dokumentácie ústavný súd zistil, že 20. októbra 2006 bolo navrhovateľovi doručené oznámenie výboru o začatí konania vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov, a to na základe uznesenia výboru č. 49

zo 16. októbra 2006. K tomuto uzneseniu výboru navrhovateľ v liste z 23. novembra 2006 uviedol, že vzhľadom na už uvedené skutočnosti je toho názoru, že svoju povinnosť si splnil včas, argumentujúc potrebou súčasného splnenia dvoch podmienok ako predpokladu ujatia sa funkcie: menovaním do funkcie a uzavretím pracovnej zmluvy, čo dokladoval príslušnými internými aktmi riadenia F.

Po zistení relevantných skutočností vydal výbor 28. marca 2007 rozhodnutie sp. zn. VP/99/06-K z 29. januára 2007, v ktorom konštatoval, že konaním navrhovateľa došlo k porušeniu čl. 7 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu, za čo mu v súlade s čl. 9 ods. 10 písm. a) citovaného ústavného zákona uložil pokutu v sume 47 500 Sk. V odôvodnení rozhodnutia výbor uviedol, že obrana navrhovateľa nie je relevantná, pretože ústavný zákon o ochrane verejného záujmu nepodmieňuje výkon funkcie výkonom pracovného pomeru a nemožno počítať začatie plynutia lehoty inak, ako je uvedené v ústavnom zákone o ochrane verejného záujmu. V rozhodnutí výbor okrem konštatovania porušenia čl. 7 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu uložil navrhovateľovi v súlade s čl. 9 ods. 10 písm. a) tohto ústavného zákona pokutu v sume zodpovedajúcej mesačnému platu verejného funkcionára, t. j. v sume 47 500 Sk.

Ústavný súd pri svojom rozhodovaní o návrhu navrhovateľa pri jeho predbežnom prerokovaní konštatoval, že navrhovateľ ako verejný funkcionár (člen V.) bol v zmysle citovaných ustanovení ústavného zákona o ochrane verejného záujmu povinný predložiť výboru oznámenie do 30 dní odo dňa ujatia sa funkcie. Navrhovateľ bol do funkcie vymenovaný 18. augusta 2006. Pretože ústavné právo nemá všeobecné ustanovenie o počítaní lehôt, v danom prípade je potrebné aplikovať ustanovenie generálnej právnej normy civilného procesu, a teda § 57 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého do plynutia lehoty sa nezapočítava deň, keď došlo ku skutočnosti určujúcej začiatok lehoty. Z uvedeného vyplýva, že navrhovateľovi začala plynúť 30-dňová lehota na splnenie povinnosti uloženej ústavným zákonom o ochrane verejného záujmu nasledujúci deň po ustanovení do funkcie, teda 19. augusta 2006. Požadované oznámenie však navrhovateľ podal výboru až 30. septembra 2006, z čoho je zrejmé, že ho podal po ústavným zákonom

ustanovenej 30-dňovej lehote, čím porušil čl. 7 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu.

Ako dôsledok týchto skutočností začal výbor proti navrhovateľovi konanie, výsledkom ktorého bolo jeho rozhodnutie sp. zn. VP/99/06-K z 29. januára 2007. V rozhodnutí výbor konštatoval porušenie čl. 7 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu a za porušenie tejto povinnosti uložil navrhovateľovi v súlade s čl. 9 ods. 10 písm. a) tohto ústavného zákona pokutu v sume zodpovedajúcej mesačnému platu verejného funkcionára.

Pochybenia, ktoré navrhovateľ vytýkal rozhodnutiu výboru a ktoré možno považovať za ospravedlnenie vlastného konania navrhovateľa, v danom prípade podľa názoru ústavného súdu neobstoja, a to ani s prihliadnutím na jednu zo základných zásad práva „ignorantia legis non excusat“ (neznalosť zákona neospravedlňuje), teda navrhovateľ mal poznať obsah ústavného zákona o ochrane verejného záujmu. Podľa názoru ústavného súdu je dostatočne odôvodnený právny názor výboru, ktorým odôvodnil svoje rozhodnutie.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd návrh navrhovateľa po predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre jeho zjavnú neopodstatnenosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. mája 2007